

РЕЦЕНЗІЯ

доктора медичних наук, професора

Камінського Анатолія Вячеславовича

на дисертаційну роботу

Середі Катерини Василівни

«Діагностика та лікування ранніх цервікальних уражень у жінок з
безпліддям»,

поданої в разову спеціалізовану раду

при Національному університеті охорони здоров'я України

імені П. Л. Шупика МОЗ України

на здобуття наукового ступеня доктора філософії

в галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 222 Медицина
(наукова спеціальність «Акушерство та гінекологія»).

Актуальність даного дослідження підтверджується літературними даними, що свідчать про зростання впливу ранніх цервікальних уражень у пацієток з неплідністю на їх фертильність. Від 40 до 50% всіх випадків неплідності в парі є асоційованими з жіночими чинниками. Причини жіночої неплідності мають різнорівневе походження. Генетичні, ендокринні, анатомічні та імунологічні аномалії, а також їх комбінації можуть бути причиною нереалізації репродуктивної функції. У 85% всіх пар, що звертаються за допомогою з причини ненастання вагітності, виявляють один з чинників або їх комбінацію.

Ранні цервікальні ураження (РЦУ) можна вважати інтегральним результатом розладів гормональної та імунної регуляції, а також біоценозу піхви, тобто провідних механізмів реалізації фертильної функції. До РЦУ належать цервікальна інтраепітеліальні ураження (CIN) I-III ступеню, а також неінвазивна стадія раку шийки матки. Частота РЦУ в Європі перебуває на рівні 6-7% (Kurtay S, 2022), в Африці – 12-13% (Kyrgiou M. et al., 2022). 95% всіх випадків цервікальних уражень та раку шийки матки є пов'язаними з вірусом папіломи людини (ВПЛ) (Stelzle D et al., 2020). Обчислено, що для трансформації уражень цервікального епітелію, асоційованих з ВПЛ, в рак шийки матки у жінки з нормальною імунною системою необхідно від 10 до 20 років, у жінок зі скомпроментованою імунною системою – від 5 до 10 років. Після проведення аналізу наукової літератури, було виявлено відсутність

ефективних критеріїв на підставі вивчення взаємного патогенетичного впливу вибору лікування, яке буде доцільне та дасть можливість мінімізувати ускладнення та покращити віддалені терапевтичні результати, що свідчить про недостатнє висвітлення зазначених аспектів проблеми.

Мета даної роботи полягала в удосконаленні діагностики та лікування ранніх цервікальних уражень у жінок з непліддям на підставі вивчення взаємного патогенетичного впливу. Для досягнення цієї мети був розроблений та впроваджений диференційований підхід до корекції частоти рецидивів РЦУ у підгрупах залежно від застосованого лікування для досягнення ефективних ДРТ спроб.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Зазначена дисертаційна робота представляє собою науково-дослідну працю, яку виконано на кафедрі акушерства, гінекології і репродуктології Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика в рамках ініціативно-пошукової роботи: «Діагностика та лікування ранніх цервікальних уражень у жінок з безпліддям», 0124U003349 номер державної реєстрації, термін виконання 2020-2024 роки. Дисертант є виконавцем фрагменту наукової роботи.

Розглядаючи основні особливості **наукової новизни** у представленій дисертації, важливо відзначити, що автор розвинув та розширив уявлення стосовно більшої поширеності РЦУ та інфікування ВПЛ у жінок з трубно-перитонеальним та чоловічим безпліддям.

Автор ретельно вивчила усі фактори ризику виникнення жіночого та чоловічого безпліддя, і надала переконливі докази клінічної значимості РЦУ та інфікування ВПЛ, що дало змогу сформувати математичну модель.

Автор представила нові наукові концепції, стосовно впливу вакцинації проти ВПЛ на показники локального імунітету, особливо на ті, що беруть участь в реалізації запліднення, з огляду на удосконалення лікування непліддя.

Практичне значення

Практичне значення наведених в дисертаційній роботі результатів полягають у обґрунтуванні обстеження пацієнок з порушеною репродуктивною функцією на ВПЛ, з огляду на більшу поширеність інфікування, ніж РЦУ у таких пацієнок.

На основі аналізу результатів цитологічних та імунологічних досліджень доведено ефективність вакцинації проти ВПЛ не лише з метою лікування РЦУ, але і з точки зору нормалізації показників локального цервікального імунітету в рамках підготовки до циклів ДРТ.

Дисертаційна робота побудована за класичним принципом: вступ, огляд літератури, матеріал і методи дослідження, чотири розділи власних досліджень, аналіз та узагальнення отриманих результатів, висновки, практичні рекомендації, список використаних літературних джерел, що містить 176 найменувань вітчизняних та іноземних наукових праць.

Всі наукові положення і висновки цілком обґрунтовані, логічно впливають зі змісту роботи, мають теоретичне і практичне значення.

Обґрунтованість основних положень та висновків дисертації підтверджується достатнім об'ємом клінічного матеріалу, до дослідження залучено 371 жінок, що відповідали окресленим критеріям, які були розподілені на 3 групи залежно від виявленої в результаті обстеження провідної причини непліддя, що лікувалися на базі КНП «Київського міського центру репродуктивної та перинатальної медицини» впродовж дослідження.

Основні положення дисертації опубліковані у 3 наукові праці, з яких 2 статті, віднесено до категорії «Б», та одна стаття - до категорії SCOPUS, представлено роботу на V міжнародній науково-практичній конференції «Пріоритетні напрямки перинатальної медицини», Харків, 19.04.2024 та широко представлені на науково-практичних конференціях в Україні за фахом.

Результати проведеного наукового дослідження використовуються в педагогічному процесі при навчанні студентів, лікарів-інтернів, іноземних клінічних ординаторів, аспірантів і лікарів на кафедрі акушерства, гінекології

і репродуктології Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика.

Зауважень принципового характеру немає. Серед несуттєвих недоліків можна виділити наступні:

1. Робота не позбавлена граматичних та стилістичних помилок, «русизмів»;
2. У змісті дисертації не слід використовувати скорочення;
3. Нумерація малюнків та таблиць, переноси таблиць.

Вказані зауваження виправлені автором роботи в процесі рецензування. У порядку дискусії бажано почути відповідь на кілька питань:

и впливала на настання вагітності вакцинація?
ка роль Лактоферину?

Висновок

Дисертаційна робота Середи Катерини василівни на тему «Діагностика та лікування ранніх цервікальних уражень у жінок з безпліддям», подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 222 Медицина (наукова спеціальність «Акушерство та гінекологія»), яка виконана при консультуванні к. мед. н, доцента кафедри акушерства, гінекології і репродуктології Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика Шалько М. Н., є закінченою науковою працею, яка за сукупністю отриманих результатів вирішує важливу проблему сучасної репродуктивної гінекології. Розробка та впровадження діагностики та лікування ранніх цервікальних уражень у жінок з безпліддям дає можливість не тільки вирішити питання настання бажаного материнства, а також дасть можливість скорегувати цервікальні ураження на ранніх етапах та покращити якість життя та статеву функцію.

Виходячи з актуальності, об'єму та рівня досліджень, наукової новизни результатів, теоретичної та практичної цінності отриманих даних, об'єктивності та обґрунтованості висновків, беручи до уваги особистий внесок здобувача, дисертаційна робота Середи Катерини Василівни на тему «Діагностика та лікування ранніх цервікальних уражень у жінок з безпліддям» повністю відповідає вимогам пп. 6, 7, 8 Порядку присудження ступеня доктора

філософії та рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 № 44, та наказу МОН України від 12.01.2017 № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» і може бути представлена до офіційного захисту, а її автор Серeda Катерина Василівна повністю заслуговує присвоєння наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 222 Медицина (наукова спеціальність «Акушерство та гінекологія»).

РЕЦЕНЗЕНТ

професор, доктор медичних наук,
професор кафедри акушерства,
гінекології і репродуктології

НУОЗ України імені П. Л. Шупика

Анатолій КАМІНСЬКИЙ

[Handwritten signature of Anatolii Kaminskyi]

[Handwritten signature]